

הלכות קריאת שמע פג"ד

סופרים אחר שנפלו לארץ¹⁰⁰ שהצואה שבגומה כסתום דמי ואין מחיצות אלו נקראים בשבילה מחיצות בית הכסא):

ה' בנו אדם שיש להם ספסל נקוב שנפנים עליו¹⁰¹ וכן באותם בתים שיש בתוכם כסאות קטנים נקובים לצורך הילדים קטנים שבבית¹⁰² צריך ליהרר שיהיו מכוסים בשעת קריאת שמע ותפלה ודברי תורה או יוציאו מהחדר שמתפלל או לומר בו אפילו הם נקיים בתוכם ועל גבם שניון שהם מיוחדים לפנות עליהם הרי הם כבית הכסא¹⁰³ שאפילו אין בו צואה צריך להרחיק ממנו ר' אמות ולפניו כמלא עיניו מן התורה¹⁰⁴:

פד אם מותר לקרות במרחץ ובו סעיף אחד:

א' מרחץ חדש שלא רחצו בו מותר לקרות בו¹⁰⁵ שאין קריאת שם אוסרתו כמו שאוסרת בבית הכסא לפי שבות הכסא הוא מאוס ביותר¹⁰⁶.

ומרחץ ישן בבית החיצון שכל העומדים שם הם לבושים מותר לקרות שם קריאת שמע ולהתפלל¹⁰⁷.

ובאמצע שקצת מן העומדים שם הם לבושים וקצתם ערומים יש שם שאילת שלום אבל לא קריאת שמע ותפלה ודברי תורה (א) אפילו בשעה שאין שם אדם ערום¹⁰⁸ אבל מותר להרהר שם בדברי תורה¹⁰⁹ אפילו כשיש שם ערומים¹¹⁰ ומותר לפסוק שם דין ובלבד שלא יאמר טעמו של דבר שזה אינו אלא כמו הרהור בדברי תורה שמחשב המעם בלבו¹¹¹.

והבית הפנימי שכל העומדים שם הם ערומים אפילו שאילת שלום אסור כי שלום הוא שמו של הקדוש ברוך הוא¹¹² שנאמר¹¹³ ויקרא לו ה' שלום והוא הדין שאסור ליתן שלום לחבירו במבואות המטונפות¹¹⁴.

ואדם ששמו שלום יש אוסרין¹¹⁵ לקרות בשמו אלא בלשון (לע"ז) ויש מתירין¹¹⁶ כיון שאין מתכוין על ענין השלום אלא להזכרת שמו של אותו אדם (ובדברי סופרים הלך אחר המיקל¹¹⁷ וכן נוהגין).

קונטרס אחרון

(א) אפי' בשעה שאין שם בו ביה"ט עולת תמיד¹⁰ עטרת זקנים¹⁰ וכ"מ במ"א כאן סק"א ובספ"י מ"ה¹¹ דלפמ"ש שם ע"כ מיירי שאין אדם באמצעי שאל"כ צריך להלוין תפלין וכ"מ מדאצטרך לאשמועין בש"ע¹² שאין שם ק"ש תיפוק לי' משום ערום דלא היו מכסים ערותם עיין אה"ע סי' כ"ג¹³ ומשום דר' יוסי בר חנינא מפרש בהויא נקט ליה¹⁴:

מב	כרלעיל סי' עז סעיף א.	ח	גמרא שם י' ב. וראה גם לקמן סי' פה ס"ג. סי' פא ס"ג.
מג	ד"א ס"ק ה.	ט	סי' ככה מ"ח.
מד	ט"ז ס"ק ג.	י	שופטים ג' כד.
מה	ראה רא"ש ברכות פ"ג סי' נה.	יא	ד"א ס"ק ב.
מו	כרלעיל סעיף א.	יב	ביח. ד"א שם.
		יג	ט"ז ס"ק ג.
		יד	עבדה וזה ג' א.
		יז	ד"ה מרחץ.
		יח	ס"ק ב.
		יט	ס"ק א.
		כ	סעיף ב.
		כא	סי' פה סעיף א.
		כב	ברמ"א סעיף ג.
		כג	במנרא שבת ג' א.

סימן פד

א רב אדא בר אבהו שבת י' א ורש"י שם ר"ה בחרתי מור וש"ע.
 ב גמרא שם (ספ"א ורע"ב).
 ג ברייתא שם (ע"א). ורש"י שם. וראה לעיל סי' טה ס"ג.
 ד ביח. עולת תמיד ס"ק ב. עיי' בקונטרס אחרון.
 ה ר"ן שבת שם ועבדה וזה נדר. ב.
 ו כרלעיל ריש סי' עז. סי' עה ס"ג. ועיי' לעיל סי' מב ס"ג וש"נ.
 ז ר"ן שם. עטרת זקנים ס"ק ב. רמ"א סוף סי' פה.

הלכות קריאת שמע פד"ה רסה

ואסור לענות שם אמן^{כא} ולא להרהר בשום דבר שבקדושה^{כב} ואם שאל לו אדם דבר הלכה אסור לומר לו אין משיבין במרחץ אבל בבית האמצעי מותר לומר לו כך^{כג}:

פה באיזה מקומות אסור לקרות קריאת שמע ובו ד' מעיפים:

א לא יקרא אדם במבואות המטונפות ויניח ידיו על פיו ויקרא קריאת שמע^א ואפילו אם היה קורא ובה צדיק להפסיק כשיגיע למבואות המטונפות^ב ואם לא פסק עליו הכתוב אומר: כי דבר ה' בזה וגו' הכרת הכרת וגו'^ג וכשיוצא משם חוזר למקום שפסק אם לא שהה כדי לגמור את כולו^ד כמ"ש בס"ה^ה.

ולא קריאת שמע בלבד אלא כל ענין שהוא מדברי הקודש אסור לאמרה במקום המטונפת דהיינו במקום שיש בו ציאה או מי רגלים או בבית הכסא או בבית המרחץ^ו ואפילו לאמרו בלשון חול^ז.

ולא לאמרו בלבד אלא אפילו להרהר בלבו אסור^ח אפילו בדברי תורה שחייב להגות בה יומם ולילה^ט ולכן כשנכנס לבית הכסא טוב לחשוב חשבונותיו שלא יבא לידי הרהור תורה^י וכשכתב שאסור לחשבם^{יא} יפנה לבו להרהר בעצורים וכנינים נאים וכיוצא^{יב} בדמונים אלו המושכים ומפנים לבו מלבא לידי הרהור דבר שבקדושה^{יג} ואפילו הלכות בית הכסא אסור ללמוד בבית הכסא וכן הלכות בית המרחץ בבית המרחץ^{יד}:

ב אבל דברים של חול מותר לאמרם שם בלשון הקודש^{טו} אלא שמדת חסידות הוא להחמיר^{טז}.

וכן הכינינים^{יז} כגון רחום וחנן ונאמן^{יח} וכיוצא בהם מותר לאמרם שם מן הדין לפי שגם בני אדם מכוונים בהם לפעמים^{יט} כמו שנאמר^כ חנן ורחום וצדיק:

ג שמות המיוחדין להקב"ה והן ז' שמות שאינן נמחקין אסור להוכיחן שם^{כא} (א) אפילו

קונטרס אחרון

(א) אפי' בלשון חול בי"ג עולת תמיד^{כב} עטרת זקנים^{כג} וגם הש"ך ס"י קע"ט^{כד} מודה הכא

יב כדלקמן ס"ו שו"ת. וראה גם ס"ו שו"ת פ"א ועי' תהלה.
יג באר הטוב ס"א א בשם שליח שער האותיות ערך קדושה (בתהלה).

יד ספר היראה [משני לשון קצת].
טו ארחות חיים הובא בב"י בשם רמב"ן שבת מ"ב, ב. ד"ן שם הובא בדרכי משה.

טז אב"י שם. שול"ע ס"ב.
יז ספר חסידים סי' תתקנ"ד. וד"א ס"ק ב.

יח רמב"ם הלכות ק"ש פ"ז ה"ה. שול"ע שם.
יט שבת י"ב, ב. רמב"ם שם. ועי' ארז צבי ס"י נא. הקרי הלכות ח"ו מ"ב.

כ הרב רבינו יונה ברכות כ"ג, א. הובא בכסף משנה שם.
כא ס"ו פ"ד ס"ק ג.
כב תהלים קכ"ד.

כג רמב"ם הל' ק"ש פ"ג ה"ה. שול"ע סוף ב. והם השמות המצויים שבמכות לה, א. רמב"ם הל' יסודות פ"ו ה"ב.
כד ס"י פ"ד ר"ה מרחץ.
כה ס"י פ"ד ס"ק ג.
כו ס"י פ"ד ס"ק ג.

כא ר"ן שבת מ', ב. מורחשמו שם פ"ג ה"ג. רמ"א סוף חסידים.
כב רמב"ם פ"ג מהל' ק"ש ה"ד ב"י ס"י פ"ה.
כג עבודה זרה דף ע"ג מ"ג, ב. מ"א סוף חסידים.

סימן פה

א רב חסדא ברכות כ"ד, ב. מור ושול"ע ס"א.
ב ברייתא שם.
ג במבדק מ"ז, לא. ד"א א"א בר אבהו שם.

ד עי' יורה ד"א.
ה ר"י יוחנן שם. מור ושול"ע שם.
ו סעוף א' שול"ע.

ז רמב"ם הל' ק"ש פ"ג ה"ה ב"י.
ח אב"י שבת מ"ב.
ט ר"י יוחנן שם. שול"ע ס"ב. וראה גם לעיל רס"י פ"ג ורס"י פ"ד. ולענין הרהור בשאר ההלכות עי' לעיל ס"י ס"ב פ"ג וש"כ.

י עי' לקמן ס"י קנו סעוף א. ס"י קפה ס"ג.
יא ספר חסידים סי' תקנ"ג. וד"א ס"ק א. ועי' הל' ת"ת פ"ג ה"ה.